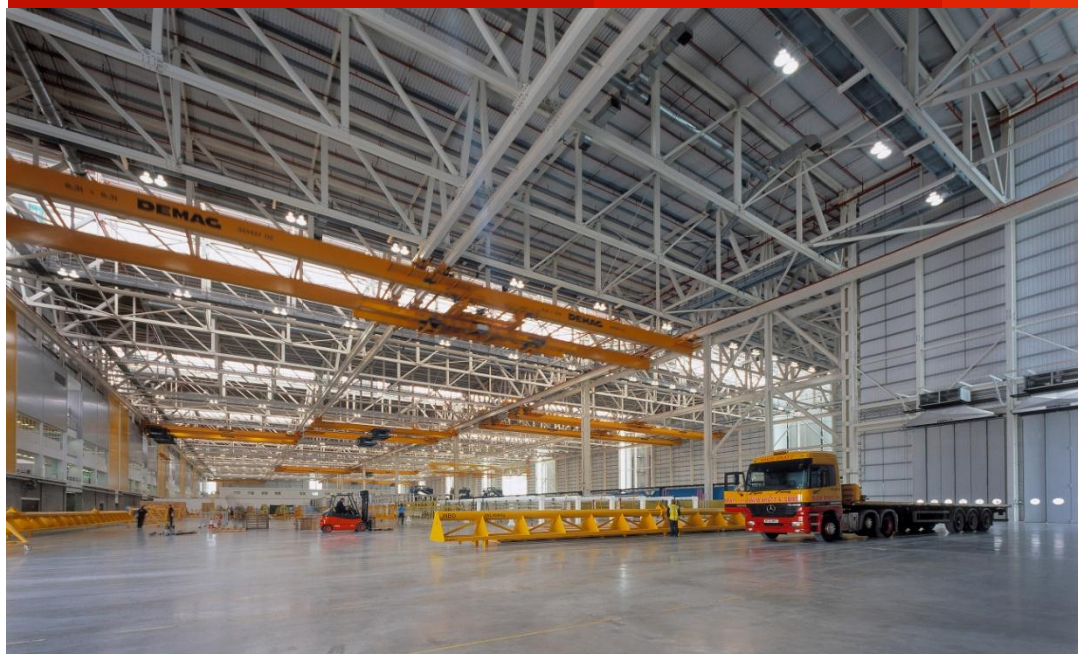

www.pwc.lv

Muitas un akcīzes nodokļa aktualitātes Latvijā un Eiropā

2011. gada 14.oktobris

Saturs

1. Muita

- 1.1. Jauni noteikumi par nodokļu parāda galvojumu preču muižošanai
- 1.2. Nodrošinājuma apmēra samazināšana fiskālā pārstāvja darbībai
- 1.3. Grozījumi MK noteikumos saistībā ar atzītā eksportētāja statusa piešķiršanu
- 1.4. Noteikta kārtība, kādā aptur un anulē atļauju izmantot TIR procedūru
- 1.5. Izmaiņas eksportam Kazahstānā
- 1.6. Modernizētā muitas kodeksa ieviešana
- 1.7. Eiropas komisija publicē 16 regulējumus attiecībā uz preču klasifikāciju Kombinētajā nomenklatūrā

2. Akcīzes nodoklis

- 2.1. Akcīzes nodokļa atbrīvojumi atsevišķiem alkoholiskajiem dzērieniem
- 2.2. Igaunijā tiek palielināts akcīzes nodoklis alkoholam
- 2.3. Izdoti MK noteikumi par akcīzes preču TARIC nacionālajiem papildkodiem
- 2.4 . Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumi
- 2.5. Jauna ES Padomes direktīva par akcīzes nodokļa struktūru tabakas izstrādājumiem

3. Citi jaunumi

- 3.1. Papildināta uzticamo uzņēmumu koncepcija
- 3.2. ES Padome pieņēmusi lēmumu par Francijas tiesībām uz akcīzes nodokļa samazinātās likmes piemērošanu bezsvina benzīnam un dīzeļdegvielai, kuru neizmanto komerciālos nolūkos
- 3.3. Itālijā 'E' tipa noliktavas varēs izmantot kā PVN noliktavas
- 3.4. Plāno veikt izmaiņas Enerģētikas direktīvā

1. Muita

1.1. Jauni noteikumi par nodokļu parāda galvojumu preču muižošanai

Šā gada 6. septembrī ir pieņemti jauni MK noteikumi Nr.691 par nodokļu parāda galvojumu preču muižošanai. Jauno noteikumu pieņemšanas iemesls ir Muižas likuma grozījumi, kas stājas spēkā šā gada 1.jūlijā, no likuma izslēdzot prasību galvotāja statusa iegūšanai vispirms noslēgt līgumu ar VID par pušu pienākumiem un tiesībām attiecībā uz muižas parāda samaksu. Ar likuma grozījumiem Saeima uzdeva Ministru kabinetam izstrādāt jaunus noteikumus par galvojumiem preču muižošanā.

Sīkāka informācija par jaunajiem noteikumiem atrodama www.mindlink.lv Īsziņu sadaļā.

1.2. Nodrošinājuma apmēra samazināšana fiskālā pārstāvja darbībai

Ministru kabinets ir pieņēmis grozījumus 2006.gada 14.novembra noteikumos Nr.933 „Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” normu piemērošanas noteikumi”, tostarp arī attiecībā uz iespējamiem samazinājumiem nodrošinājuma apmēram fiskālā pārstāvja darbībai. Jaunās normas paredz 50% samazinājumu iesniedzamā nodrošinājuma apmēram, ja fiskālais pārstāvis atbilst sekojošiem nosacījumiem:

- fiskālais pārstāvis pēdējo trīs gadu laikā ir nepārtraukti izmantojis vispārējo muižas maksājumu galvojumu,
- fiskālais pārstāvis ir saņēmis atzītā komersanta statusu atbilstoši muižas normatīvajiem aktiem.

Uz pilnīgu atbrīvojumu no neiesniegšanas fiskālais pārstāvis var pretendēt, ja tam ir atzītā komersanta statuss (t.i., tas ir saņēmis atzītā komersanta sertifikātu saskaņā ar ES Komisijas Regulas 2454/93 14.a pantu), un vispārējo galvojumu komersants ir nepārtraukti izmantojis vismaz piecus gadus vai ir saņēmis atbrīvojumu no prasības iesniegt vispārējo nodrošinājumu.

1.3. Grozījumi MK noteikumos saistībā ar atzītā eksportētāja statusa piešķiršanu

Šā gada 26.jūlijā Ministru kabinets apstiprināja grozījumus MK noteikumos Nr. 507 par kārtību, kādā komersantam piešķir atzītā eksportētāja statusu un izsniedz pilnvaru patstāvīgi deklarēt preču izcelsmi (grozījumi vēl nav pieņemti). Ar minētajiem grozījumiem paredzēts:

- Atvieglot administratīvās procedūras komersantiem tiktāl, cik to ļauj līdz šim ES noslēgtie brīvās tirdzniecības līgumi, līdz ar to:
 - ir svītrots noteikums par nepieciešamību komersantam veikt saimniecisko darbību vismaz vienu gadu, tostarp eksportēt preces;
 - komersantam būs nepieciešams, eksportējot preces, veikt vidēji 20 sūtījumus 12 mēnešu laikā, nevis 1 sūtījumu divās nedēļās;
- Ieviest īpašu kārtību attiecībā uz tiem komersantiem, kas eksportē preces uz Korejas Republiku, saskaņā ar 2010.gada 6.oktobra Brīvās tirdzniecības līgumu starp ES un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses (stājās spēkā 2011.gada 1.jūlijā). Jaunā kārtība paredzēs, ka šiem komersantiem būs nepieciešams izpildīt tikai atsevišķus noteikumus, kas ir paredzēti MK noteikumos Nr. 507, t.i. :
 - jābūt reģistrētam Uzņēmumu reģistrā;
 - komersants gada laikā nedrīkst būt sodīts par noziedzīgiem nodarījumiem muitas jomā;
 - komersantam nav nodokļu parāda.

Paredzētās izmaiņas saistībā ar īpaša režīma piemērošanu tiem komersantiem, kas eksportē uz Koreju, ir pirmais solis uz to, lai visos līdz šim noslēgtajos ES brīvās tirdzniecības līgumos vienkāršot atzītā eksportētāja statusa saņemšanas noteikumus, tā iegūšanai neparedzot tādu kritēriju, kā eksportēšanas biežums.

1.4. Noteikta kārtība, kādā aptur un anulē atļauju izmantot TIR procedūru

Šā gada 9.augustā Ministru kabinets apstiprināja izmaiņas MK noteikumos Nr. 1135 „Muitas procedūras – tranzīts – piemērošanas kārtība” (stājās spēkā 2011.gada 9.augustā). MK noteikumi tika papildināti ar skaidrojumiem par procedūrām gadījumā, ja tiek apturētas vai atjaunotas tiesības izmantot TIR procedūru:

- TIR procedūras apturēšanas lēmumu pieņem Garantējošā asociācija;
- gadījumā, ja procedūra tiek apturēta, persona ir atbildīga par TIR procedūras pabeigšanu;
- atļauja izmantot TIR procedūru var tikt atjaunota, ja persona novērš trūkumus mēneša laikā ;
- Garantējošās asociācijas lēmums par anulēšanu var tikt apstrīdēts Administratīvajā tiesā Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.

1.5. Izmaiņas eksportam Kazahstānā

Kazahstānas muitas normatīvajos aktos ieviestas sekojošas izmaiņas attiecībā uz eksportu:

- No 2011.gada 8. augusta palielināts muitas nodoklis naftas produktu eksportam;
- No 2011.gada 1.jūlija ir noteikts 6 mēnešu ilgs aizliegums izvest gaismas destilātus, petroleju un gāzeļļas;
- Ieviests režīms, kas paredz atmaksāt daļu no izdevumiem tiem eksportētājiem, kas vietējos ražojumus izplata ārzemju tirgos.

1.6. Modernizētā muitas kodeksa ieviešana

ES padomes 2008. gada 23. aprīļa Regula Nr.450/2008 (Modernizētais muitas kodekss) paredz, ka tas stāsies spēkā 2013.gada 24.jūnijā. Neskatoties uz to, šis termiņš var tikt pagarināts, jo pastāv liela varbūtība, ka visas dalībvalstis līdz šim datumam nebūs ieviesušas nepieciešamās informāciju sistēmas. Papildus bažas rada arī “vecu” ES līgumu noteikumu juridiskā “konvertēšana” atbilstoši modernizētajam kodeksam.

1.7. Eiropas komisija publicē 16 regulējumus attiecībā uz preču klasifikāciju Kombinētajā nomenklatūrā*

Eiropas komisija ir publicējusi izmaiņu sarakstu saistībā ar preču klasifikāciju pēc Kombinētās nomenklatūras (KN), kā arī veikusi izmaiņas skaidrojumos par Kombinētās nomenklatūras piemērošanu. Preču starpā, uz kurām attiecas izmaiņas, ir:

- Portatīvās, ar baterijām darbināmās ierīces (tā saucamās “e-grāmatas”) dažāda veida teksta datņu (piemēram, PDF, WOL un HTML), attēlu datņu (piemēram, JPEG) un audio datņu (piemēram, MP3) ierakstīšanai un reproducēšanai – tās tiks klasificētas ar KN kodu 85437090;
- Bērnu drošības sēdekļu bāzes, kas izgatavotas no metāla vai plastika, lai piestiprinātu bērnu sēdeklīti – tās tiks klasificētas ar KN kodu 94019080;
- Ar kājām darbināmie divriteņu transportlīdzekļi, kas nav skuteri – tie tiks klasificēti ar KN kodu 871680;
- Aparāti ēdiena pagatavošanai, kam piemīt mikroviļņu krāsns un grila funkcijas, – tie tiks klasificēti ar KN kodu 85165000;
- Izstrādājumi, kas mazumtirdzniecībai ir sakārtoti komplekta veidā, kurā ietilpst kvadrātveida koka trauks ar kvadrātveida iedobi sveces turēšanai un svece - tie tiks klasificēti ar KN kodu 44219098.

* <http://eur-ex.europa.eu/>

2. Akcīzes nodoklis

2.1. Akcīzes nodokļa atbrīvojumi atsevišķiem alkoholiskiem dzērieniem

Šā gada 14.aprīlī Saeima pieņēma grozījumus likumā „Par akcīzes nodokli”. Atbilstoši tajos noteiktajam deleģējumam Ministru kabinets 30.augustā pieņēma jaunus noteikumus Nr.684 par akcīzes nodokļa atbrīvojuma piemērošanu atsevišķiem alkoholiskiem dzērieniem (piemērojami ar šā gada 1. septembri). Jaunie noteikumi pamatā satur normas, kas iepriekš bija iekļautas MK 2004.gada 25.marta noteikumos Nr. 70.

Papildus iepriekšējos noteikumos paredzētai kārtībai jaunajos noteikumos iekļauta arī atbrīvojuma piemērošanas kārtība uztura bagātinātājiem atbilstoši minētajiem grozījumiem likumā „Par akcīzes nodokli”.

Sīkāka informācija par jaunajiem noteikumiem atrodama www.mindlink.lv Īsziņu sadaļā.

2.2. Igaunijā tiek palielināts akcīzes nodoklis alkoholam

Igaunijas valdība ir apstiprinājusi valsts budžeta projektu 2012.gadam, kas tika izskatīts kopā ar saistītās likumdošanas iespējamajiem grozījumiem. Kā vienīgo nodokļu likumdošanas grozījumu Igaunijas valdība atbalstīja akcīzes nodokļa alkoholam palielināšanu par 5% no 2012.gada 1.janvāra.

Jāatzīmē, ka jau šobrīd Igaunijā akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem ir augstākas nekā Latvijā.

2.3. Izdoti MK noteikumi par akcīzes preču TARIC nacionālajiem papildkodiem

Šā gada 27.septembrī pieņemti MK noteikumi Nr.731 “Akcīzes preču TARIC nacionālie papildkodi un to piemērošanas kārtība”.

Līdz šim TARIC kodi tika noteikti ar VID rīkojumu, kas Administratīvā procesa likuma izpratnē nebija saistoši personām vai to pilnvarotajām personām, kas muitas iestādē ar akcīzes nodokli apliekamām precēm pieteica muitas procedūru – laišanu brīvā apgrozībā un iesniedza muitas deklarācijas.

Pieņemtie MK noteikumi saglabā līdz šim VID rīkojumā iekļauto informāciju.

2.4. Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumi

Šā gada 8.septembrī Valsts sekretāru sanāksmē ir izskatīts Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumu projekts.

Šajā likumprojektā ir iestrādāts Valsts kontroles ieteikums noteikt, ka lēmumu par speciālo licenču izsniegšanu, pārreģistrēšanu, apturēšanu vai anulēšanu pieņem VID amatpersona, nevis VID licencēšanas komisija, kā tas noteikts pašlaik. Valsts kontrole uzskata, ka tādējādi tiks vienkāršota un efektīvi organizēta valsts pārvalde, kas samazinātu administratīvo slogu nodokļu maksātājiem.

Pēc minētā likumprojekta izskatīšanas Valsts sekretāru sanāksmē Finanšu ministrijai tika uzdots papildināt tā anotāciju ar informāciju par principiem un metodēm, kas tiks ievērotas, lai novērstu interešu konflikta un korupcijas riskus VID, pieņemot lēmumu par licenču izsniegšanu, pārreģistrēšanu un anulēšanu.

Papildus likumprojektā ir plānots sakārtot normas attiecībā uz uztura bagātinātājiem, kuri šobrīd tiek reģistrēti Pārtikas un veterinārā dienesta uztura bagātinātāju reģistrā un kas satur spirtu – ar mērķi atļaut minētos produktus tirgot aptiekās. Tomēr jāatzīmē, ka plānotie grozījumi neizmainīs pašreizējās prasības minēto uztura bagātinātāju aprītei, bet tikai juridiski sakārtos normas.

2.5 Jauna ES Padomes direktīva par akcīzes nodokļa struktūru tabakas izstrādājumiem

Šā gada 21.jūnijā ES Padome pieņēma direktīvu Nr.2011/64/ES par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm. Direktīva pieņemta ar mērķi vienā direktīvā apvienot visu iepriekš pieņemto direktīvu un to grozījumu normas.

Nākošajā mūsu muitas un akcīzes ziņu laidienā informēsim sīkāk par jaunās direktīvas normām.

3. Citi jaunumi

3.1. Papildināta uzticamo uzņēmumu koncepcija

Latvijā ir plānots ieviest uzticamo uzņēmumu sarakstu (UUS), nodrošinot ciešāku uzņēmumu sadarbību ar VID nodokļu saistību izpildē, kā arī lai nākotnē atvieglotu sadarbību ar citām valsts pārvaldes iestādēm, līdz ar to samazinot administratīvos šķēršļus. Šo koncepciju plānots īstenot tikai 2012.gadā, paredzot, ka projekts par attiecīgajiem grozījumiem likumā „Par nodokļiem un nodevām” jāiesniedz līdz 2012.gada 1.janvārim,

Sīkāku informāciju par prasībām, kas tiks izvirzītas komersantiem, lai tiktu iekļautiem UUS, var izlasīt www.mindlink.lv

3.2. ES Padome pieņēmusi lēmumu par Francijas tiesībām uz akcīzes nodokļa samazinātās likmes piemērošanu bezsvina benzīnam un dīzeļdegvielai, kuru neizmanto komerciālos nolūkos

Francija jau 2005.gadā ieguva tiesības piemērot diferencētus nodokļus līmeņus bezsvina benzīnam un dīzeļdegvielai, kuru neizmanto komerciālos nolūkos. Šāds lēmums atļāva Francijas administratīvajos reģionos piemērot diferencēto samazinājumu akcīzes nodokļa likmēm. Šādus atvieglojumus atbilstoši direktīvai* ir iespējams piemērot vienīgi tad, ja tie netraucē iekšējā tirgus pareizai darbībai.

Iepriekšējais lēmums par likmju samazinājumu Francijā bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim. Šā gada 18.janvārī pieņemtajā lēmumā Nr.2011/38/ES Padome ir atļāvusi Francijai turpināt piemērot diferencētus nodokļus līmeņus dīzeļdegvielai un bezsvina benzīnam.

3.3. Itālijā ‘E’ tipa muitas noliktavas varēs izmantot kā PVN noliktavas

Itālijas muitas dienesti ir atļāvuši visu veidu privātās noliktavas, arī E tipa muitas noliktavas izmantot kā PVN noliktavas. E tipa muitas noliktavas ir privātās noliktavas, kurās par precēm atbildīgais ir noliktavas saimnieks, kurš pats ir arī glabātājs, bet kuram nav noteikti jābūt preču īpašniekam.

Šādas muitas noliktavas var nebūt piesaistītas vienai noteiktai atrašanās vietai, t.i., preces muitas kontrolē var atrasties dažādās vietās, tai pašā laikā precēm, kas izvietotas šādā muitas noliktavā, ir jābūt jebkurā momentā identificējamām, uzrādot noteiktus ierakstus šādas “virtuālās” noliktavas uzskaites žurnālos.

Tāpēc PVN noliktavā, kas veidota uz E tipa muitas noliktavas bāzes, ir jāveic atsevišķa uzskaitē precēm, t.i., jānošķir uzskaitē precēm, kurām piemērots PVN noliktavas režīms un precēm, kurām piemēro muitas kontroles režīmu.

* Padomes Direktīva 2003/96/EK par Kopienas noteikumiem par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai atļauj piemērot diferencētas nodokļu likmes.

3.4. Plāno veikt izmaiņas Enerģētikas direktīvā

Padomes Direktīvas 2003/96/EK (Enerģētikas direktīva) izmaiņas, ko plāno ieviest ar mērķi nodrošināt energoefektīvas ekonomikas attīstīšanu ES, varētu stāties spēkā no 2013.gada 1.janvāra. Plānotās šādas izmaiņas Enerģētikas direktīvā:

- Attiecībā uz enerģētikas nodokļa bāzi, kas turpmāk būtu nevis enerģijas daudzums, bet gan enerģijas saturs jeb tas, cik daudz enerģijas ir iespējams saražot no konkrētā energoresursa – līdz ar to ar šo nodokli tiks aplikta energoproduktu un elektroenerģijas siltumspēja;
- Tā kā enerģētikas nodokļa likmes atšķiras atkarībā no energoresursiem, tad no 2018.gada 1.janvāra plāno minimālo likmi energoresursiem, ko izmanto kā dzinējdegvielu, noteikt EUR 9.6 par gigadžoulu, bet periodā no 2013. līdz 2018.gadam likmes tiktu pakāpeniski palielinātas. Savukārt tiem energoresursiem, ko izmantoti kā kurināmo, no 2013.gada 1.janvāra plāno noteikt likmi EUR 0.15 par gigadžoulu;
- Plānots ieviest CO₂/enerģētikas nodokli, lai tos energoresursus, kas vairāk piesārņo vidi, varētu aplikēt ar augstāko likmi nekā tos, kas ir dabai draudzīgāki. CO₂ /enerģētikas nodoklis tiks piemērots fosilajiem kurināmajiem ar likmi EUR 20 par tonnu neatkarīgi no kurināmā izmantošanas veida.

Kontakti

Ja Jums rodas jautājumi vai nepieciešama palīdzība, lūdzu sazinieties ar zemāk minētajām kontaktpersonām:

PricewaterhouseCoopers
Kr.Valdemāra iela 19
LV-1010, Rīga
Tālr.: +371 67094400
www.pwc.lv

Zlata Elksniņa-Zaščirinska
Māris Jurušs
Ina Spridzāne

zlata.elksnina@lv.pwc.com
maris.juruss@lv.pwc.com
ina.spridzane@lv.pwc.com

Ierobežojumi. Klientiem, kas saņem šo informatīvo lapu nevajadzētu veikt darbības, pirms tam nesazinoties ar PricewaterhouseCoopers Netiešo nodokļu konsultantu. Šajā publikācijā ietvertā informācija ir vispārināta un nav uzskatāma par profesionālu konsultāciju. Normatīvo aktu prasību piemērošana var būt atšķirīga līdzīgās situācijās ar dažādiem specifiskiem apstākļiem. Mēs darām visu iespējamo, lai nodrošinātu šajā publikācijā ietvertās informācijas pareizību un izmantojam uzticamus informācijas avotus, tomēr PricewaterhouseCoopers neatbild par kļūdām, nepilnībām vai secinājumiem, kas izdarīti paļaujoties uz šādu informāciju. Ņemot vērā, ka PricewaterhouseCoopers nav zināms, kādā nolūkā informācija tiek pieprasīta, PricewaterhouseCoopers negarantē, ka šajā publikācijā publicētā informācija ir pilnīga, precīza vai aktuāla, kā arī neuzņemas nekādu atbildību par sekām, ko var radīt paļaušanās uz šādu informāciju. PricewaterhouseCoopers neuzņemas atbildību par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā atrodamā informācija, vai par lēmumiem vai rīcību, kas veikta paļaujoties uz šo publikāciju, vai par tiešiem vai netiešiem zaudējumiem, kas radušies tā rezultātā.

PricewaterhouseCoopers (www.pwc.com) sniedz uz industriju fokusētus revīzijas pakalpojumus, nodokļu, finanšu un uzņēmējdarbības konsultācijas ar mērķi palielināt klientu uzņēmumu vērtību un uzlabot organizāciju pārvaldes efektivitāti. Apvienojot vairāk nekā 163,000 cilvēku talantus un pieredzi 151 valstīs, mēs palīdzam izmantot jaunas iespējas un nodrošinām praktiskus padomus.

©2011 PricewaterhouseCoopers. "PricewaterhouseCoopers" ir starptautiskā firmu tīkla PricewaterhouseCoopers International Limited dalībnieks, kurā katrai dalīborganizācijai ir atsevišķas un neatkarīgas juridiskās personas statuss.